

בניז — רבי נפתלי ורבי אברהם-אביש
נספו בשואה.
ספר קראקא 142-172; מעליצער ידן 69-70,
73-76, 137-138.

רבי אלימלך [ויסבלום] מליז'נסק

תע"ז (1717) — כ"א באדר תקמ"ז (1786).

בן רבי אליעזר-ליפא, יהודי כפרי עשיר
שהתגורר בכפר לופוחי שליד טיקטין. חתן
רבי אהרן רוקח.

מנעוריו התמיד בתורה ועסק בקבלה.
אף הלך ב"גלות" כמנהג המקובלים.
בהשפעת אחיו, רבי זושא מהאניפולי, היה
לחסיד. ישנן מסורות שונות על סיבות
הצטרפותו לחסידות. בבואו אל ה"מגיד
הגדול" רבי דב בער ממזריץ' תפס במהי-
רות רבה מקום מרכזי, לאחר שכבר נתפרסם
בקדושתו העילאית.

אגדות חסידים מרבות לספר על פרשות
הסתגפיותיו ועינוייו עד שהגיע למדרגתו
הגדולה: התענה תש"ב סיגופים בהפסקות
משבת לשבת, ישב בין נמלים וקוצים
עוקצניים, ערך גלגולי שלג, יצא לגלות תוך
חרפות ובזיונות, אבל לחסידיו הורה, בדרך
הבעש"ט, שלא להסתגף "כי כשל כח הסבל
לסבול התעניות והסיגופים ואין אפשרות
להגיע לשלמות על ידיהם".

בשנת תקל"ג, עם פטירתו של המגיד
ממזריץ', קיבל עליו — יחד עם רבי יחיאל
מיכל מזלוטשוב את הנהגת החסידים
בגליציה.

תחילת הנהגתו היתה בשינוי ומומנה
עבר, בגלל מחלוקת, לליז'נסק. ליז'נסק היתה
לחסידות גליציה ופולין, מה שהיתה מזריץ'
לואהלין ומז'בוז' לפודוליה.

הנהגתו של רבי אלימלך נתקלה בהתנג-
דות קשה של המתנגדים לחסידות. כך היתה
דרכם של כל הנחשונים בחסידות הבעש"ט.
בראש המתנגדים לו עמדו רבי חיים כהן
רפפורט מלובוב ורבי אהרן איטינגע מרישא.
הוא עצמו כותב: "הנני נרדף מגדולי הדור

עבר לריקי הסמוכה. בהכנס הנאצים לפולין
עבר מריקי לז'ליחוב. כשהוצא הצו שעל
כל היהודים לצאת לבית הקברות הישן,
סירב להשמע לפקודה ואף סירב להסתתר.
הנאצים מצאו אותו בביתו עטוף בקיטל
וטלית. כשציווהו לעזוב את החדר יצא
בקומה זקופה כשהוא קורא פרקי תהלים.
בצאתו גורה ונהרג. אחריו נהרגו יתר בני
משפחתו. המשטרה היהודית הביאה את
המתים לקבורה.

יזכור בוך פון דער זשעלעכווער יידישע קהלה
ע' 210.

הנצי"ק 1234567 תר"ח 0234567

רבי אלימלך הורוויץ ממליץ

תרמ"א (1881). ניספה בשואה בראדומישל
שליד מליץ.

בנו הבכור של רבי נפתלי הורוויץ
ממליץ. חתנו של רבי צבי הירש הורוויץ
מרוובדוב. שניהם משושלת רופשיץ.
משנת תר"ע רב במליץ — בחיי אביו.
משנת תרע"ו אדמו"ר ונאספו אליו בעיקר
מהמוני העם.

לאחר מלחמת העולם הראשונה יצא
לארצות הברית והצליח שם מאד. המונים
נאספו לשמוע את תפילתו ולחניו. בשובו
לפולין התיישב בקראקא וסירב לכהן
כאדמו"ר. רק בשנת תרצ"א, משירד מנכסיו,
החל לכהן כאדמו"ר בקראקא. המונים נאספו
לשמוע את תפילותיו ובעיקר את ניגוניו.

היה מן היוצרים המוסיקליים החסידיים
החשובים ביותר. מדי שבוע היה יוצר לחן
חדש. לחניו היו מתנגנים ומושרים בפי
המונים. חויה מיוחדת היתה לראות את
ריקודיו הנלהבים בשמחת תורה.

בהכנס הנאצים לפולין, עבר לגיטו
ראדומישל. יהודי הגיטו גורו בשטח בית
הקברות. כחסד אחרון ביקש שיביאו לו
לחם. ליד הקבר הפתוח שחצב לעצמו
בפקודת הנאצים, אמר דברי תורה וחיבר
נגון חדש ל"נשמת כל חי". תוך כדי ניגון
עם החסידים גורה ונהרג.

מימות הנביאים; רבי מנחם מנדל מרימנוב העיד עליו שבכל יום כשהיה מתבונן ביראת ה' היה רועד בכל גופו ועצמותיו נקשו זה אל זה; בנו רבי אליעזר ליפא העיד שאמר: הלוואי שתהא לבני אדם נשמה מזוככת כמו שזככתי את הגוף שלו; רבי נפתלי צבי מרופשיץ אמר שבכל שבוע היה לו גילוי אליהו; רבי מנחם מנדל מקוסוב, כותב בשם רבי זכריה מנדל משנדישוב, שבבואו מהמקוה ביום ששי, שכב על מטנו ואמר: מי יכול לסבול את ריח הבושם של גז עדן; רבי משה אליקים בריעה מקוזניץ כותב עליו שנאלץ לאטום אזניו בכניסת השבת מכח קדושת השבת שנקשה בהם; רבי יהושע מאוסטרובה כותב כי כשהיה מביט על אדם שבא אליו, היה הלה נהפך לאיש אחר; רבי ישראל מרוזין התבטא: שתי ידי היו כלוחות הברית ועשר אצבעותיו כעשרת הדברות.

באחרית ימיו התקשה לקבל את קהל החסידים שבא אליו והיה חסר סבלנות להמונים שנהרו אליו. בספרי החסידות יש רמזים על תקופה זו. רבי קלונימוס קלמיש מקראקא כותב ב"מאור רשמש" והרמז מובן: "מחמת גודל הזדככות שנזדכך אליהו, לא היו בני דורו יכולין להשיג מוחין דיליה ולא היה באפשר לקבל ממנו אורחות חיים ולכן תמשך את אלישע הנביא תחתיו, שהוא קטן ממך ויכלו להשיגו וממנו ילמדו אורחות חיים כפי שכלם". מה שכיסה הוא גילה רבי שלמה הכהן מראדומסק, בעל "תפארת שלמה": "יש צדיק אשר קדושתו בוערת בו כל כך, עד אשר מי שפגם מעט בעוונות ולא תיקן אותם כראוי, אי אפשר לו להתקרב אליו וכידוע מאדמו"ר איש אלקים מו"ה אלימלך זלה"ה שלעת זקנותו היתה קדושתו גדולה שלא היה אפשר לו לדבר עם המסתופפים בצילו ואורייתא קא מרתחא ביה".

הנהגה זו גרמה לנהירה של חסידים אל תלמידו רבי יעקב יצחק הורוויץ ה"חווה" והוא פרש מרבו והקים לו מרכז עצמאי

תפארת ישראל... שאין מניח כבודם לישב בשבת שלש סעודות... להיות שמבלבלים המנין שלי". ברם, השפעתו הלכה והתחזקה ובין המסתופפים בצלו עשרות רבנים וראשי קהילות.

כל צדיקי החסידות בדור אחריו בפולין ובגליציה הם מתלמידיו וביניהם: יורשיו הראשיים: רבי יעקב יצחק הורוויץ ה"חווה" מלובלין שירש מרבו את "כח העינים", רבי ישראל ה"מגיד" מקוזניץ שירש את "כח הלב", רבי מנחם מנדל מרימנוב שירש את ה"נשמה שבמוח" ורבי אברהם יהושע השל מאפטא שירש את "כח הפה". וכן: רבי אברהם מרדכי מפניטשוב, רבי אברהם משה מפשבורסק, רבי אהרן מחודורוב, רבי אהרן לייב מפרמישלין, רבי אליעזר הורוויץ מטרניגראד, רבי אפרים יצחק מפרמישלא, רבי אפרים פישל מסטריקוב, רבי גבריאל מטשקובה, רבי דוד מללוב, רבי דוד מזאלין, רבי זכריה מנדל מיארוסלב, רבי זונדל מראדושיץ, רבי זלקא מצאנז, רבי יהודה לייב מזקילקוב, רבי יצחק מייזלש מצוזמיר, רבי יצחק מאוירוב, רבי מנחם מנדל מלינסק, רבי משה אליקים בריעה מקוזניץ, רבי משה דוד מוויסליץ, רבי משה מראדו-מישל, רבי משה לייב מסאסוב, רבי משה סופר מפשבורסק, רבי נטע מחלם, רבי נפתלי צבי מרופשיץ, רבי עוזיאל מייזלש מריטשוואהל, רבי פייביש מבוילשביץ, רבי פנחס מגניושוב, רבי צבי הירש מחירוב, רבי קלונימוס מקראקא בעל "מאור ושמש", רבי ראובן מדזרנובצה, רבי שלמה מקשאנוב, רבי שמואל מקארוב ורבי שמעון מיארוסלב.

הערצת צדיקי דורו ובעיקר תלמידיו אל ר"א היתה בלתי רגילה. רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב התבטא: עליו ובזכותו תולים כל העולמות; רבי שניאור זלמן מלאדי כששמע על מתנגד אחד שישב על הספר "נרעם אלימלך" אמר: גם אם היה יושב על המחבר היה שותק לגודל עניונו ושפלותו; רבי קלונימוס מקראקא משווה אותו לבעש"ט ואומר שהיו לו מדרגות שלא היו בעולם

בלנצוט, רוזבדוב ולאחר מכן בלובלין. רבי אלימלך הקפיד על תלמידו זה, אבל את הנעשה אי אפשר היה להשיב.

לפי מקור אחד עמד לנסוע לארץ-ישראל אולם הדבר לא יצא לפועל.

תאריך פטירתו לא ברור. יש הכותבים תקמ"ו ויש הכותבים תקמ"ז. חשבון המצבה מעיד על תקמ"ז, אולם במקור אחר נאמר במפורש ^{אוצר החכמה} תקמ"ו ועדיין לא הוכרע הענין. הקבר משך אליו המונים. ביום השנה, כ"א באדר, היו באים אלפים לליז'נסק. מסורת בת דורנו מספרת שהנאצים ניתצו את המצבה וביקשו להוציא את הצדיק מקברו, אך נסוגו כשראו את הצדיק שלם בתכריכיו כמו שהניחוהו. בשנת תש"ך שוקם הציון מחדש. עדיין עולים על הקבר, מכל רחבי העולם היהודי, גם בימינו.

בניו: רבי אלעזר, שמילא את מקום אביו בליז'נסק (ע"ע), רבי אליעזר ליפא מחמלניק בעל "אורח לצדיק", (ע"ע) רבי יעקב ממוגלניצא (ע"ע).

בנותיו: מיריש, אשת רבי אליהו משדה-לבן. מיריש תפסה מקום חשוב והאריכה ימים. עטיל, אשת רבי ישראל אלבוים מליז'נסק.

ספרו הוא "נועם אלימלך" שעל התורה, שהוא מהספרים החשובים ביותר בתורת החסידות. לספר כמה נספחים שנדפסו ברבות השנים גם בנפרד והם: "לקוטי שושנה" ונקרא גם "לקוטי שושנים" כגימטריא של המחבר; אגרת הקודש של בנו רבי אלעזר; אגרתו של רבי זכריה מנדל מיארוסלב לדודו על החסידות; צעטיל קטן; הנהגות ישרות; תפלה קודם התפלה ועוד.

שבחים בלתי רגילים נאמרו על הספר "נועם אלימלך" ומהם: רבי שניאור זלמן מלאדי שכתב ש"נועם אלימלך" הוא "ספרן של צדיקים גמורים ולא כל מוח סובל זאת"; רבי מנחם מנדל מרימנוב יכל היה להבין קטע אחד בספר רק בערב שבת לאחר שטבל במקוה. רבי חיים מקוסוב התבטא: רק מי שיכול להחיות מתים יוכל להבין את הספר

הקדוש "נועם אלימלך"; רבי יצחק אייזיק מקומרנא: "הספר הקדוש נעם אלימלך כולו אור צה צחצחות. עמוק, עמוק עד למאד, אם תזכו להבין דבר אחד מדבריו": המגיד מקוויניץ לא נכנס לקדושת השבת עד שעיין בספר. "נועם אלימלך". במרוצת השנים היה הספר סגולה לענינים שונים.

הספר הוא מהנפוצים ביותר בספרות החסידית ועד לשנת תשמ"ב נדפס בחמשים מהדורות. המהדורה הראשונה נדפסה בלובלין תקמ"ח. המביאים לבית הדפוס היו בני המחבר רבי אלעזר ורבי אליעזר ליפמן וע"י רבי יעקב דב בער הלוי, חתן רבי שמואל רייס מלובוב. לספר הסכימו רבי זאב וולף בר אלעזר אב"ד ליז'נסק, רבי שמואל ב"ר משה פנחס אב"ד פרשעוורסק, רבי ישכר בער מגזע צבי מזלאטשוב, רבי אליעזר הלוי הורוויץ מטריניגראד; רבי אברהם משה ב"ר צבי הירש ב"ר אליעזר מפשעוורסק, רבי יעקב יוסף ב"ר יהודה ליב מאוסטרהא.

בין התיאורים שמתואר המחבר בהסכמות: "מחצב של סנפרין אשר חצב באמרי פיו ואשר דבר בקדשו... ואיני כדאי להעיד על דברים שנאמרו בסיני"; "מיום אשר נלקח ממנו ארון אלקים מאנה הנחם נפשי, כי חשכו הרואות בארובות".

אגרת הקדש הנזכרת נדפסה אף היא פעמים הרבה וגם בנפרד מנעם אלימלך. לראשונה בזולקווא תקנ"ט.

אזהרת הקודש הנקרא צעטיל קטן נדפסה בעשרות מהדורות. לראשונה בלובלין תר"ט. תפילה קודם התפילה שיחסו לה חשיבות מרובה והיא "נתחברה ברוח הקדש", "בהסכמת אנשי כנסת הגדולה". היא נדפסה בראש הספר "משפט צדק" של רבי משה מזאלושיץ, על תהלים, בתיקונים של המהדיר. הנוסח שנחשב למקורי נדפס בלובלין תרנ"ו. התפילה קודם התפילה נדפסה בסידורים שונים. התפילה תורגמה גם לאידיש.

נוסח הקפות הנאמרים בבית מדרשו נדפס לראשונה בקלוזש תרפ"ו.

כוונתו שתתרבה התשובה: "שהצדיק הגדול מדבר דברים קשים, דברי יראה ומוסר, הוא מזריע לאחרים, כי הוא פועל שיתרבה תשובה בלבבות בני אדם שמדבר עמם... כשהצדיק מדבר דברי מוסר אזי הוא מכניס יראה בלב בני אדם הישר לב המדבר אליהם", אולם תוכחה זו של "דברי תוכחה ומוסר" היא "מדרגת נמוכה" מדברי תורה ותפילה.

"הצדיקות המעשיות". רבי אלימלך נחשב למייסד "הצדיקות המעשיות" — מושג מור-דרגי להעמדת הצדיק במרכז החיים של החסיד. כל צרכי האדם החמריים — חיים ובריאות ואף בנים נמשכים מן השמים אל הארץ באמצעות הצדיק. "הצדיק הוא המשי-פיע לישראל בני חיי ומוזוני". "הצדיק ממשיך את הפנימיות שהוא שם הוי"ה לכל דבר חיצוני, אפילו במאכל ובמשתה ובכל דבר גשמי הוא ממשיך את קדושת השם לתוכו ומי שצריך פרנסה או רפואה, אומר לו הצדיק, שתהיה לו רפואה ופרנסה שהם דברים חיצוניים וממשיך לתוכו שם הוי"ה ע"י כוונתו ותפילתו והוא מסכים שכן יקום". "כשבאים בני אדם אל הצדיק בדבר הצטרפותם, למשל, שיפעל להם איזה דבר אצל אדון ושלטון, אזי אומר הצדיק לאדם זה: השלטון ימלא משאלותיך ולא יהיה באופן אחר, והוא כמצוה מפי הצדיק"; "על ידי מעשיו הקדושים יכול הצדיק לבטל כל הגזירות מישראל. כאשר יגזור — הקדוש ברוך מקיים דבריו... הצדיק גזור והקב"ה מקיים".

משנתו סובבת סביב ציר מרכזי אחד — הצדיק. מלה זו חוזר ביותר מאלף פעמים בצורות שונות בדרשותיו של רבי אלימלך. בכינויים שונים מתכנה הצדיק — למעלה משמונים כינויים.

החסיד חייב להאמין בצדיק שאחרת לא יוכל להושיע על ידו: "זה הוא כלל גדול. כשרוצה צדיק לעשות טובה לאיזה איש, אז צריך מקודם להכניס במקבל הטובה אמונה שיאמין בזה שיהיה לו טוב ע"י הצדיק".

אור אלימלך לקוטי תורתו של רבי אלימלך מליז'נסק, המפורסן בספרן של צדיקים ואינו מופיעים בספרו "נעם אלי-מלך". הלקט הנערך ע"י הרב אלטר אלישע הכהן פקשר, שסייע רבות גם בכתיבת ספר זה — ירושלים תדש"ם.

עיבודים מתורת רבי אלימלך מליז'נסק נעשו ע"י רבי שלמה אליעזר בריא"ז מרג-ליז'נסק בשם "ערכי הקדש" — יסודות תורת החסידות יוצאים ממעין קדש הקדשים רבי אלימלך מליז'נסק.

ד"ר גדליהו נגאל פירסם את ה"נועם אלימלך" עם מבוא, פיסוק, ציוני מקורות, הערות ומפתחות בהוצאת מוסד הרב קוק — ירושלים תשל"ח. הוא פירסם גם את "משנת החסידות בכתבי רבי אלימלך מליז'נסק" כדיסרטציה לאוניברסיטה העברית — ירושלים תשל"ב.

שיטתו בחסידות. רבי אלימלך מליז'נסק הוא אבי הזרם הגליצאי-פולני בחסידות. כאן באו לידי גיבוש כל היסודות המזריצי-אים של השגה ועבודה. לא עוד בירור רעיוני של היסודות הקבליים-חסידיים ולא עוד פולמוס, גלוי ומוסווה, עם מתנגדים שונים. אלא תורה חסידית טבעית — חיה, המאירה לאדם את דרך חייו ומעשיו. תפילה בהתלהבות, אחוה, דיבוק חברים, צדקה, דביקות, ענוה.

עיקר תפקידו של הצדיק הוא אהבת ישראל. כל מעשיו של הצדיק ותפקידו בעולם, אינו אלא להשפיע טובה לסביבתו, להעניק עשירות ושמחה לבית ישראל: "הצדיק שהוא בבחינת דוכרא, אינו משגיח לטובת והנאת עצמו, אלא כל כוונתו להשפיע שפע טוב לכל ישראל, ותמיד נפשו ורצונו משתוקקים לראות בשמחת ישראל, שלא יחסר להם כל טוב"; "הצדיקים דוא-גים תמיד לכללות ישראל ומתפללים עליהם בכל עת, מעוררים רחמים וממתיקים כל הדינים מעל ישראל ומהפכים אותם לרח-מים".

גם כשהוא מוכיח את העם בדברים קשים,

תתאה" ולאחריה "אהבה עילאה" ו"יראה עילאה" שהן מזהות עם הדביקות — העל-יונה שבהשגות למידה זו של דביקות אפשר להגיע ע"י תפילה — "דהתפילה הוא לשון קשר שמדבק עצמו בבורא ברוך הוא בדביקות גדול". תפילה כזו אינה צריכה להיות לאחר סיגופים וגם לא להתלהבות חיצונית — "צדיק טהור ושלם בנפשו שכבר אינו זקוק לשום סוגף (!) ואפילו שום תנועה בתפילה".

את כל הדברים שרבי אלימלך מליז'נסק הטיף להם, הוא קיים בעצמו. רבי זכריה מנדל מיארוסלב שהיה בן ביתו מתאר את פעילותו של רבי אלימלך והדברים כתובים בלשון רבים:

"מקדשים עצמם כל כך, עד שנתבטל מהם כח התאווה הגשמית ואין להם שום חמדה לתענוגי העולם הזה, לאכילה ושתיה ומשגל"; "ומעולם לא לן אצלם ממון בקופסא אפילו לילה אחד ותמיד כל ימיהם עוסקים בתורה ובמצוות ובמעשים טובים. להשיא יתומים ויתומות ואלמנות ולהתיר אסורים ולפדות שבויים ולרפאת חולים ול-נחם אבלים ולגמול חסדים עם כל אנשים ולהכניס אורחים ומצטערים תמיד בצרות ישראל... ומדבקים עצמם עד שמגיע קריב להתפשטות הגשמיות... ובושרת בלבם אהבה גדולה, עד שנראה האור בפניהם... וכעת יאמין לי על נאמנות שיש ביניהם צדיקים שיכולים כמעט להחיות מתים בתפילתם, אשר עיני ראו ולא זר, שהביאו להם כמה פעמים חולים, אשר היו ביאוש כולם, וע"י תפילתם הזכה חזרו לבריאותם". "...ובדידי הוה עובדא כמה פעמים שיש צדיק אחד במדינתנו שהוא יודע ומרגיש כי תמיד קודם היסורים ואמר בפירוש למחר בשעה זו יהיה לך כך ונודר צדקה בעדי וע"פ רוב פעל בתפילתו וצדקותיו עד שנצלתי מהם".

מיכלוזן, אהל אלימלך, פשמישל תר"ע; נפלאות אלימלך באידיש; דובנוב, תולדות החסידות, 178-188; הורודצקי, החסידות והחסידים ח"ב קמט"קעג; מרכוס, חסידיזמוס 150-155; פרק

החסיד חייב גם לתמוך כספית בצדיק ע"י מתן הפדיון: "מה שטוב לצדיק בעניני העולם הזה הוא הכל כדי שיביא לעולם הבא, והדברים הצריכים לעולם הבא הם תורה ומצוות" ואותן אפשר לקיים אם יש לצדיק "כל צרכי העולם הזה בריוח, למשל הכנסת אורחים, סוכה ואתרוג, ציצית ומוזוזת, אשה ובנים וכדומה להם — לזה צריך שיהיו להצדיק מעות בריוח". הצדיק זקוק לכך משום שעל ידי כך "נאחזין כל תפילות ישראל באותה התפילה ונענין כל ישראל בזכותו".

ענוה ונאווה. הענוה היא המידה החשובה ביותר בחיי האדם וזו ההתגלמות העליונה של הפרישות "שהענוה היא המקור והשורש של כל דבר קדושה והיא מקיימת הכל". מקור השפע של הצדיק היא בענוה האמיתית שלו. הצדיק מחשיב את עצמו לכולם ו"אינו מוצא בעצמו שום מעלה כל ימיו". "דרך הצדיק שתמיד הוא בעיניו חטאים כל גדנוד עבירה ואפילו דבר קל לעבירה חמורה תיחשב לו, ומכניע עצמו ומשפיל עצמו תמיד, ובפני רבים מוכיח עצמו, ועי"ז מכניס הרהורי תשובה בהשומעים, כאומרם אם בארזים נפלה שלהבת מה יעשו הזובי [איזובי] הקיר? והם חוזרים בתשובה שלימה".

יראה ואהבה. בתורתו של רבי אלימלך מליז'נסק עדיין אין הבדל בין אהבה ליראה ושתי המידות שוות הן. לעתים אף נראה שיראה גדולה מאהבה: "דהנה אדם צריך לעבוד הבורא ב"ה בשני מדריגות יראה ואהבה"; "על כל פנים צריך לעשות ביראה ובאהבה גדולה כל אדם לפי מדרגתו"; "העבודה להשם יתברך ע"י אהבה ויראה... והנה ידוע דיש יראה הקודמת לאהבה דאהבה בא מתוך היראה ויש יראה עליונה הבאה מתוך אהבה" וגם: "שזה בלתי אפשרי שישוב מיד מאהבה, רק צריך להיות בהדרגה, מתחיל ביראה ומיראה בא אל אהבה". נראה שיש להבדיל בתורתו בין "יראה תתאה" שהיא הפחותה ביותר, "אהבה

הרבה בנסיעות והגיע עד לערים בהונגריה ועשה בהן נפשות לחסידות.
 רבי דוב בריש בריל מרבה להביא דברים בשמו בספרו "דבש השדה", כמה מדבריו הובאו בספר "משנה למלך" של בנו — רבי אליעזר ויסבלום מרישא, בתו הדס נישאה לרבי אברהם שמואל לאם, ראב"ד זולקווא.
 משנה למלך מהדורת גיו יורק ע' 5; ספר לאנציהוט 52-53.

רבי אלימלך לאם מיארוסלב

טלומטש, ט' באלול תרצ"ג (1933).

בן רבי אברהם שמואל אלטר לאם ראב"ד זולקווא — חתן רבי אלימלך ויסבלום מרודניק. חתן רבי מאיר יהושע מגנדיו של רבי מאיר מאפטא בעל "אור לשמים".
 בנעוריו היה מבאי ביתו של רבי יחזקאל שרגא הלברשטם משיניווא.
 עם חותנו עבר לירושלים ויצא כמה פעמים לחוץ לארץ בשליחות "כולל גליציה".
 בצאתו, בשנת תר"ע, השתקע ביארוסלב ושם התפרסם כ"הרבי מארץ ישראל". מת-נגדיו קראו לו בלעג "הרבי ממצרים".
 בשנת תר"ץ עבר לטלומטש. נהג ללבוש בגדי לבן בלבד, הניח בבת אחת שני זוגות הפילין.
 בנו — רבי מנחם ישכר נפטר בחייו. בנו — רבי חיים לאם היה מראשי המזרחי בגליציה.
 אוצר הספורים יח, כח-כט; אהל שמעון פח-פט.

רבי אלימלך לוי מטאש

טאש, כ"ג בכסלו תש"ג (1942).

בן רבי משולם פייש לוי מטאש. חתן רבי יצחק אייזיק וייס אב"ד סוליעז וראב"ד מונקאטש.
 נולד בשנותיו האחרונות של אביו ונקרא על שמו של רבי אלימלך מליז'נסק, לאחר שאביו נסע במיוחד לליז'נסק והתפלל על

בספר דברים ערבים; ברגר, עשר צחצחות 17-41; פרק ב"דור דעה" — חסידים; רפאל ספר החסידות (מהדורה ראשונה י"ז, מהדורה שניה פ"א); ספורי חסידים על התורה ומועדים — לפי הביבליוגרפיה, ויסברוד, ארזי הלבנון 39-44.
 אין ספר אגדי שאין בו פרטים על רבי אלימלך מליז'נסק. ספרים מסכמים לתולדותיו: בצלאל לגדוי, רבי אלימלך מליז'נסק, ירושלים תשכ"ג ומאיר איידלבוים, רבי אלימלך מליז'נסק, תל אביב תש"ל וכן בספר ליז'נסק; צינברג, די געשיכטע פון דער ליטראטור ביי יודן, כרך ז, ספר ב, ע' 113.

רבי אלימלך ויסבלום מליז'נסק

נפטר בערך בשנת תר"ס (1900).

בן רבי אלעזר, בן רבי נפתלי מליז'נסק (ע"ע).
 הנהיג עדה קטנה של חסידים בליז'נסק ונקרא רבי מלך דובצ'ס, בית מדרשו היה בתחילה מול חורבת בית המדרש של סבו — רבי אלימלך מליז'נסק.
 מצאצאיו ידוע חתנו רבי ישראל חיים אב"ד טרגו-ניאמץ שברומניה.
 ספר ליז'נסק ע' 145, 372.

רבי אלימלך ויסבלום מרודניק

סוקולוב הסמוכה לרישא,
 י"ט בסבט תר"ט (1849).

בן רבי מנחם ישכר דב מפשבורסק, בן רבי אלעזר מליז'נסק.
 בנעוריו זכה עוד להכיר את רבי מנחם מגדל מרימנוב שחבבו מאד. רבי נפתלי צבי מרופשיץ העיד עליו: "אברך זה זוכה לקבל פני אליהו בלי הכנות מוקדמות".
 בשנת תקפ"ו, לאחר פטירת רבו מרופשיץ, נתמנה לאדמו"ר ברודניק. גיסו, רבי צבי יוסף רובין, כיהן כרב העיר.
 מרודניק עבר ללאנצוט ובה נתפרסם. אגדות וספורי מופת רבים היו מסופרים אודותיו. נודע בלבו הרחום ובפורנותו הרבה לצדקה.
 תפילתו היתה בהתלהבות גדולה שסחפה אחריה את המתפללים.